

EVFTA: Một số cam kết quan trọng về sở hữu trí tuệ và những điều cần lưu ý

12:34 27/08/2019

Ngày 27/8/2019, tại thành phố Hà Nội, Bộ Công Thương đã phối hợp với Bộ Khoa học và Công nghệ tổ chức Hội nghị “Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu (EVFTA) - Các cam kết quan trọng về sở hữu trí tuệ và những điều cần lưu ý”.

Với chương trình được thiết kế khoa học, chuyên sâu, và đặc biệt, với sự tham gia của Bộ trưởng Bộ Công Thương Trần Tuấn Anh và Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Chu Ngọc Anh cùng đội ngũ chuyên gia là các cán bộ đàm phán, quản lý trực tiếp lĩnh vực này, Hội nghị đã thu hút sự tham gia đông đảo của đại diện các Sở, ban, ngành tại thành phố Hà Nội và các tỉnh thành lân cận, cũng như đại diện các Hiệp hội ngành hàng và doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực sở hữu trí tuệ.

Nằm trong chuỗi sự kiện phổ biến và lấy ý kiến rộng rãi về Hiệp định EVFTA trước khi Hiệp định được Chính phủ làm các thủ tục phê chuẩn theo luật định, Hội nghị đã cung cấp các thông tin và kiến thức hữu ích cho các cơ quan quản lý địa phương, cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam trong lĩnh vực sở hữu trí tuệ, từ đó giúp các cơ quan quản lý tiếp thu các ý kiến của cộng đồng doanh nghiệp và các cơ quan có liên quan, chuẩn bị quá trình phê chuẩn và thực thi hiệu quả Hiệp định EVFTA trong thời gian sắp tới.

Ảnh

minh họa

Phát biểu tại Hội nghị, Bộ trưởng Bộ Công Thương Trần Tuấn Anh nhấn mạnh: Nói đến một FTA thì mọi người thường chú ý đến các cơ hội gia tăng thương mại. Thực vậy, EVFTA là một hiệp định dự kiến có nhiều đóng góp tích cực cho tăng trưởng xuất khẩu cũng như quá trình đa dạng hóa thị trường và mặt hàng xuất khẩu cho Việt Nam. Với EVFTA, ngay khi Hiệp định có hiệu lực, 85,6% số mặt hàng, tương đương 70,3% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang EU sẽ được hưởng thuế 0%. Sau 07 năm, 99,2% số mặt hàng sẽ được hưởng thuế 0%, tương đương 99,7% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam.

Tuy nhiên, với những hiệp định thương mại tự do thế hệ mới thì phạm vi không chỉ dừng ở các cam kết mở cửa thị trường hàng hóa. Hiệp định EVFTA là một hiệp định toàn diện, chất lượng cao, điều chỉnh rất nhiều vấn đề khác nhau, trong đó có vấn đề sở hữu trí tuệ. Đây là một nội dung mới chỉ xuất hiện trong một số ít FTA mà Việt Nam tham gia, trong đó có Hiệp định EVFTA. Có thể thấy rằng, trong xu thế hội nhập sâu rộng như hiện nay, hệ thống sở hữu trí tuệ mạnh là cơ sở, tiền đề để một quốc gia kiểm soát các hoạt động kinh doanh và bảo vệ thương hiệu; từ đó giúp thu hút đầu tư của các công ty đa quốc gia, tăng cơ hội tiếp cận với các công nghệ tiên tiến, tạo môi trường, cũng như hành lang pháp lý vững chắc để các cá nhân, tổ chức yên tâm phát triển ý tưởng sáng tạo, đưa ra thị trường những sản phẩm chất lượng, có tính ứng dụng cao.

Với mức độ cam kết khá cao về lĩnh vực sở hữu trí tuệ, dự kiến Hiệp định EVFTA sẽ tạo ra những thách thức không nhỏ về sửa đổi pháp luật trong nước. Bên cạnh đó, trong bối cảnh nhận thức chung về xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ

vẫn còn thấp trong khi Việt Nam ngày càng hội nhập sâu rộng như hiện nay, việc tăng cường phổ biến, nâng cao nhận thức của công chúng và doanh nghiệp về các cam kết của Hiệp định EVFTA trong lĩnh vực này là điều hết sức cần thiết.

Tại đây, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Chu Ngọc Anh cho biết: Những cam kết cụ thể về mức độ bảo hộ và thực thi quyền SHTT trong Hiệp định EVFTA cùng với cam kết về nguyên tắc tối huệ quốc nhằm bảo đảm cho DN của hai bên được hưởng sự bảo hộ cao nhất mà mỗi bên dành cho bên thứ ba được cho là đã đặt ra một tiêu chuẩn mới trong việc bảo hộ và thực thi quyền SHTT, đáp ứng nhu cầu và kỳ vọng về bảo hộ của chủ thể quyền, nhưng vẫn đảm bảo độ linh hoạt nhất định để một quốc gia đang phát triển như Việt Nam có thể hưởng lợi từ bảo hộ SHTT.

Điều này sẽ tạo môi trường thuận lợi cho hoạt động đầu tư, kinh doanh của DN hai bên, là động lực thúc đẩy hoạt động chuyển giao công nghệ cao trong nông nghiệp, công nghiệp chế biến, sản xuất hàng nông sản, thực phẩm; công nghệ năng lượng điện tái tạo, dược phẩm, chế tạo thiết bị máy móc v.v... từ EU vào Việt Nam. Ngoài ra, Hiệp định này không chỉ bảo đảm quyền đối với các chỉ dẫn địa lý dùng cho các nông sản của ta vốn đã có mặt trên thị trường này từ lâu như nước mắm Phú Quốc, cà phê Buôn Mê Thuột, mà còn mở ra cơ hội tiếp cận thị trường EU cho các đặc sản khác như trà Mộc Châu, Tân Cương, hay vải thiều Thanh Hà, Lục Ngạn,... do được biết đến thông qua Hiệp định.

Tuy nhiên, các cam kết về SHTT cũng mang lại những thách thức nhất định cho tổ chức, cá nhân của Việt Nam: việc chống xâm phạm quyền SHTT nghiêm minh hơn (hay nói cách khác chế độ thực thi quyền SHTT hà khắc hơn) có thể khiến DN của Việt Nam phải chịu gánh nặng đối với các thủ tục kiểm soát (ví dụ như kiểm soát tại biên giới), đặc biệt là khi bị rơi vào tranh chấp, kiện tụng.

Trong thời gian vừa qua, Bộ Khoa học và Công nghệ đã chủ động triển khai các nhiệm vụ nhằm thực thi đầy đủ, nghiêm túc các cam kết của Việt Nam trong EVFTA về SHTT và hàng rào kỹ thuật trong thương mại.

Về các cam kết về SHTT, Bộ Khoa học và Công nghệ đang hoàn thiện Đề nghị xây dựng Luật sửa đổi Luật SHTT; hoàn thiện các thủ tục cần thiết cho việc gia nhập Thỏa ước Lahay về đăng ký quốc tế kiểu dáng công nghiệp, là một trong các cam kết của Việt Nam trong vòng 2 năm sau khi Hiệp định EVFTA có hiệu lực. Bộ Khoa học và Công nghệ cũng đã phối hợp với Bộ Công Thương trình Quốc hội thông qua Luật sửa đổi một số điều của Luật kinh doanh bảo hiểm và Luật SHTT vào ngày 14/6/2019 nhằm thực thi một số cam kết bắt đầu có hiệu lực của Hiệp định CPTPP cũng là một bước chuẩn bị đầu tiên để nghiêm túc thi

hành các cam kết về SHTT trong EVFTA.

Về các cam kết về hàng rào kỹ thuật trong thương mại, qua rà soát sơ bộ, về cơ bản pháp luật trong nước liên quan của Việt Nam đã phù hợp với cam kết về hàng rào kỹ thuật trong thương mại của EVFTA. Hiện nay, Bộ Khoa học và Công nghệ đang hoàn thiện Đề án ... nhằm tổ chức thực hiện các nhiệm vụ xây dựng hệ thống hỏi đáp về hàng rào kỹ thuật trong thương mại nói chung và thực thi các cam kết về hàng rào kỹ thuật trong thương mại trong Hiệp định EVFTA nói riêng, dự kiến trình Thủ tướng Chính phủ trong năm 2019.

Sau phần trình bày của các chuyên gia đến từ Bộ Công Thương, Bộ Khoa học Công nghệ và Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), đại diện các bộ, ngành và VCCI đã có phần đối thoại trực tiếp với các đại biểu tham dự Hội nghị về các nội dung cam kết, giúp tháo gỡ được nhiều vướng mắc, khó khăn của doanh nghiệp trong quá trình tìm hiểu về EVFTA. Đây cũng là cơ hội để cộng đồng doanh nghiệp trong lĩnh vực sở hữu trí tuệ thể hiện góc nhìn của mình, xác định những thách thức, trở ngại trước ngưỡng cửa hội nhập rộng mở mà Hiệp định EVFTA mang lại, để từ đó góp phần tích cực vào việc xây dựng các chính sách thiết thực, hiệu quả, đồng thời định hướng giải pháp nhằm tận dụng tối đa cơ hội, giảm thiểu thách thức mà Hiệp định mang lại.

Minh Anh